

i manje forme, kao što i za komplicirane krivine uzima se najmanji prenos.

Za apsolutnu orijentaciju modela novi autograf A 5 ima jednu prednost, koju ni jedan dosadašnji univerzalni aparat nije imao, a to je, da se međusobno orijentisane kamere, t. zv. model, mogu okretati oko tri osovine, bez da se ovaj model dezorientiše. Ove tri osovine stoje u početku rada paralelno osovinama koordinata X, Y i Z. Kod strmih snimaka vrši se okretanje oko X i Y — osovine, kod kosih snimaka oko Y i Z — osovine.

Ova osobina novog autografa A 5 povećava u znatnoj meri kapacitet aparata. Praksa je pokazala, da se prilikom orijentisanja strmih snimaka uštedi u vremenu oko 50% prema sadašnjim aparatima.

Rukovanje sa crtaćim stolom je također vrlo jednostavno. Vretena X i Y koordinata spojena su sa brojčanicima, koji dozvoljavaju direktno nanošenje koordinata. Površina crtaćeg stola je od matiranog stakla, ostaje stalno ravan i dozvoljava prenošenje crteža na staklo i posmatranje negativa i diapozitiva. Sva površina da se okretati oko jedne fiksne tačke, koja pri terestričkim snimanjima odgovara tački stajanja. Ova mogućnost okretanja crtaćeg stola vrlo je korisna kod restituisanja terestričkih, kao i avionskih snimaka, a naročito u tim slučajevima, kada pojedini crteži moraju biti položeni jedan pored drugog, pošto se crteži prilikom okretanja stola neće pomerati. Olovka za crtanje stoji sa jednim pedalom u vezi tako da operator sa svog mesta može crtati razne linije, kao punktir, ili crta punktir itd.

Ukratko rezimirajući preimućstva ovog novog autografa A 5 može se kazati, da je sa ovim aparatom postignuta mogućnost potpunog iskorišćavanja fotokamera sa velikim otvorom objektivna (Weitwinkelkammer), da su operacije mnogo uprošćene, troškovi oko restitucije smanjeni i nedostaci sistema Porro-Koppe odstranjeni.

НОВЕ КЊИГЕ

Ing Ravmond Martin. Contribution à l'étude du redressement des clichés aériens à la resolution de quelques problèmes connexes. Докторска теза, коју је писац одбранио на факултету Париског Универзитета. 64 стране са 27 слика. Париз 1937.

Аерофотограметрија (снимање из ваздуха) као основ за израду планова и карата и ако је још у развоју ипак је добила већ широку примену у свим гранама геодетског снимања. Многи проблеми практичног и теоријског карактера везани за примену фотограметрије решавани су у вези са конструцијамаaparata и прибора

употребљених при снимању и изради планова, а решавани су исти у току самих радова.

У своме раду теоретичари и конструктори ишли су у неколико различитих праваца. Једни су тражили пут којим би се могло доћи до крајњег резултата сваког снимања (плана или карте) трансформирањем појединих снимака у хоризонталну централну пројекцију, сличну плану или карти, избегавајући опширна непосредна мерења на снимцима.

Други су настојали да код снимања из ваздуха примене идеје стереофотограметрије и да при изради планова и карата искористе принципе стереоаутографа Орела намењеног за терестричку стереофотограметрију. Ради тога почело се са конструкцијом компликованих инструмената — стереотопографа, стереопланиграфа, аутографа, стереокартографа итд., чије су конструкције данас већ до ситница савршене.

Најзад трећи су тражили начина да у бироу помоћу светлосних зракова и снимака постављених у одговарајућем међусобном положају створе светлосни модел снимљеног терена на коме би се моделу могла извршити сва мерења и графичка постројења потребна за израду плана (начин дупле пројекције). На основу ове идеје конструисано је већ неколико апарата као што су фотокартограф Нистри, реститутор фердера, мултиплекс Цајса итд.

Сви се ови начини примењују у пракси и донекле конкуришу један другоме.

При њиховом упоређењу обраћа се главна пажња на једноставност или компликованост примењеног начина, једноставност манипулисања са инструментима, који одговарају начину и најзад на рентабилност начина који се примењује.

Најпростији је први начин трансформирања снимака и по свему изгледа да је и најјефтинији. Али се при трансформирању снимака на доста компликован начин добијају подаци о рељефу терена (о висинама појединих тачака), дочим се до ових резултата стереофотограметријом долази на једноставнији начин.

Стериофотограметријски начин захтева скупоцену апаратуру и рентабилан је само при снимању већих површин (од 10.000 хектара па на више), стога примена овог начина је корисна само за државна надлештва при снимању великих комплекса земљишта. Приватна предузећа не могу поднети високе инвестиционе трошкове. Ипак има неколико приватних предузећа која врше снимања из ваздуха по стереофотограметријској методи (Hansa Luftbild у Немачкој, biro *geometra* Bosshart-а у Швајцарској, Société Française de Stereophoto-Topographie у Француској) али она уживају у разним облицима потпору и субвенцију државе.

Начин дупле пројекције није још добио широку примену у пракси, али има изгледа да ће избити на једно од првих места. Већ постоје предузећа као што је L' *Aéro-topographie* у Француској, која примењују овај начин код снимања из ваздуха. Французи као добре рачуници широко примењују при снимању из ваздуха трансфор-

мацију снимака и код њих има неколико приватних предузећа (ди-оничарских друштава), која се баве авионским снимањима на овај начин, као што су, Société générale de Photo-Topographie, Compagnie Aérienne Française, Entreprises de Photo-Aérienne Morcan, Photo-Aérienne Marcel.

Т. R. Martin, који је технички директор Société générale обрадио је за своју докторску тезу питање о примени начина трансформације снимака у фотограметрији. Овај је у толико интересантнији што се базира на опширном практичном материјалу и на богатом искуству, које г. Martin је стекао при извршењу многих практичних радова.

Писац нам пре свега даје у сажетом облику поред постојећих теоријских основа трансформације снимака за два случаја у пракси: За снимање терена, који се може практично сматрати равним и за снимање терена са израженим рељефом. У томе он следује Н. Konssilhe'n кога можемо сматрати оснивачем теорије о трансформацији снимака, а чија расправа „Applications de la photogrammétrie aérienne aux levés topographiques de précision“. (Примена ваздушне фотографије на тачним топографским снимањима“) остаће као основа за даља истраживања у том домену.

Веома важан део труда г. Konssilhe'a који се односи на графичко решење Потенотовог проблема у простору, г. Martin је нешто допунио и разрадио у циљу његове целисходније примене у пракси. Знатан део своје тезе он је посветио трансформацији пресеченог терена и тежи да докаже практичну изводљивост трансформације по зонама, које обухватају реоне где највећа висинска разлика у границама постављене тачности не утиче на учртавање ситуације у планове.

Потпуно оригинално је разрадио г. Martin питање о одређивању елемената спољашњег оријентисања (висинског угла оптичке осе фотокамере и њене оријентације у простору, угла скретања плоче). Ово питање је искусно решено за случај релативно равног терена (код трансформације по зонама) и положаја плоче близу хоризонталне равни и то графичким начином помоћу дијаграма, конструисаног према познатим елементима унутрашњег оријентисања (жижино одстојање објектива, положај главне тачке плоче у фотоапарату за снимање). Решење је толико просто и брзо да ће у пракси при трансформацији снимака добити широку примену. Све то сачињава главни оригиналан садржај тезе г. Martin а. Тачније одређивање елемената спољашњег оријентисања изводи се већ на самом апарату за трансформацију.

Поред овога се у тези налазе важни практични податци представљени у систематском и врло јасном облику како о спремању летова (избору авиона, одређивању висине лета, изради плана летања), тако и о нарочитим условима снимања са великих висина већих од 3.000 метара.

Интересантни су податци наведени у расправи г. Martin о брзини рада са трансформатором Konssilhe'a и то: цела операција са

претварањем негативног снимка у диапозитивни снимак трансформиран у хоризонталну раван и размеру плана захтева просечно један сат времена, од чега $\frac{3}{4}$ сата троши се на тачно намештање негативног снимка у апарату (тачно одређивање елемената спољашњег оријентисања, и $\frac{1}{4}$ сата на експонирање и развијање диапозитивног снимка).

У закључцима своје тезе г. Martin каже да „проблеми фототопографије помоћу изолованих снимака (дакле помоћу начина трансмирања) одговарају постављеном економском циљу и њихово решење је обавезан задатак за сваког, који се бави фотограметријским пословима“. Колику важност има даље усавршавање начина трансмирања за практичне циљеве види се из података из разноврсности и обиму фотограметријских радова на овај начин извршених у Француској и њеним колонијама:

а) *Израда варошких планова* у размери од 1:2000 до 1:5000. После светског рата 75% француских вароши са преко 10.000 становника, извршиле су фотограметријско снимање и израдиле своје планове.

б) *Планови фабричких плацева, државних добара, морских лукова, железничких станица* у размери од 1:500 до 1:2000 израђени су по начину трансмирања у великом броју.

в) *Катастарски планови* израђени су у Француској по приватним предузећима у времену од 1933 до 1936 године за површину од 390.767 хектара. Овове треба додати снимања изведена под управом Н. Raussilhea у општинама настрадалим у светском рату. Свега је снимљено 24 општине са 18.976 хектара и 44.160 парцела.

Опширни фотограметријски радови за катастарске сврхе су извршени на површини, која се простире на милионе хектара у Француским колонијама и то: Индокини, Сирији и Сијаму.

г) *Планови обавезне реконструкције* транзитних путева кроз варошка насеља. Ови путеви према најновијим грађевинским прописима треба да буду примакнути ка варошкој периферији.

д) *Израда топографских планова*. За потребе географске службе у војсци, авионска снимања са већих висина врше приватна предузећа од којих је само Société générale снимило 800.000 хектара. На основу ових снимања и по начину трансмирања израђује се нова топографска карта Француске у размери 1:50.000.

За сваког који се бави или интересира за фотограметријске радове расправа г. Martin представља несумњив интерес. Л. С.

ЗАКОН О ОВЛАШТЕНИМ ИНЖЕЊЕРИМА

У Службеним новинама од 13 октобра 1937 бр. 232, обнародован је Закон о овлашћеним инжењерима. Доносимо најважније одредбе овога закона, које се односе поред осталог и на делатност у геодетској струци, те тиме интересују наше стручне и сталешке кругове:

§ 1. За овлашћеног инжењера сматра се лице које је по овом Закону а на основу стечене теоријске и практичне спреме добило овлашћење за обављање инжењерске праксе и као такво уведено у списак овлашћених инжењера.

§ 2. (1) По струкама овлашћени инжењери деле се на:

1) овлашћене грађевинске инжењере,

- 2) овлашћене инжењере за архитектуру,
- 3) овлашћене културнотехничке инжењере,
- 4) овлашћене геодетско - културнотехничке инжењере,
- 5) овлашћене машинске инжењере,
- 6) овлашћене бродарске инжењере,
- 7) овлашћене електротехничке инжењере,
- 8) овлашћене инжењере агрономе,
- 9) овлашћене рударске, рударско-мерачке и топионичке инжењере,
- 10) овлашћене инжењере за техничку хемију и технологију,
- 11) овлашћене шумарске инжењере,
- 12) овлашћене инжењере геодете.

(²) Према указаној потреби, а по саслушању Савеза инжењерских комора, Министар грађевина може, с обзиром на измене наставног плана на техничким и другим факултетима, Уредбом увести нове струке, две или више у једну спојити или извесне укинути.

(³) Министар грађевина, у споразуму са надлежним Министрима а по саслушању Савеза инжењерских комора, одређује правилником делокруг појединих струка овлашћених инжењера.

§ 3. (¹) Овлашћење у смислу овог Закона за једну или више струка наведених у § 2, може добити лице које докаже:

1. да је у нашој земљи или у иностранству свршило одговарајући факултет или високу школу у рангу факултета и добило диплому инжењера оне струке за коју тражи овлашћење;
2. да је држављанин Краљевине Југословије;
3. да говори и пише државним језиком;
4. да је положило испит за овлашћеног инжењера или државни испит по правилнику ресорног Министарства или да је од испита ослобођено;
5. да је по стеченој дипломи са успехом радило најмање три године у својој струци код државних или самоуправних тела односно код овлашћеног инжењера или предузећа своје струке;
6. да је способно за вршење правних радњи;
7. да је регулисало војну обавезу.

(²) Овлашћење за струку културнотехничку, агрономску и шумарску, може добити лице са свршеном вишом школом или факултетом, који не даје право на титулу инжењера али даје спрему равну Високој техничкој школи или Техничком факултету.

(³) За геодетску струку могу добити овлашћење и она лица која су до ступања на снагу овог Закона свршила геодетски отсек (течај) са завршним испитом, на некој Високој техничкој школи или Универзитету.

(⁴) Женска лица могу добити овлашћења ако испуњавају горње услове осим услова о регулисаној војној обавези.

§ 9. За издавање декрета о овлашћењу и надзор над пословањем овлашћених инжењера надлежни су:

1. за грађевинске инжењере, инжењере за архитектуру, културнотехничке, геодетско-културнотехничке, машинске, бродарске и електро-техничке инжењере Министар грађевина;
2. за инжењере агрономе Министар пољопривреде;
3. за рударске, рударско-мерачке-топионичке и шумарске инжењере Министар шума и рудника;
4. за инжењере за техничку хемију и технологију Министар трговине и индустрије;
5. за инжењере геодете и грађевинске, културнотехничке и геодетско-културнотехничке инжењере у колико обављају геодетско-гео-метарску праксу Министар финансија.

У декрету има се назначити да овлашћење вреди за обављање праксе на целој територији Краљевине, али само за струку или струке за које молилац има потребне услове са знаком за коју врсту послова из § 16 овог Закона (§ 5 став (³)).

§ 14. (1) Приправници за овлашћене инжењере изузев оних који су у државној или самоуправној служби или у служби водних задруга, дужни су по добивеној дипломи пријавити се надлежној Инжењерској комори, која ће их уврстити у ред приправника.

(2) Инжењерске коморе водиће о приправницима евиденцију, контролисати њихову праксу, старати се о њиховом упослењу, издавати им потребна упутства, уверења и т. д.

(3) У недостатку овлашћених инжењера извесних струка, може надлежни Министар, по предлогу Савеза инжењерских комора, дати одобрење за вршење дужности одговорног пословође, везано за одређено предузеће, и приправницима који испуњавају услове § 3 овог Закона изузев услова из става 1 тач. 5. За шумарске инжењере важе прописи § 58 и 132 Закона о шумама.

§ 15. Кад овлашћени инжењер добије овлашћење и испуни остале услове прописане овим Законом, има право на територији Краљевине Југославије а у својој струци:

1. да самостално у свима пословима стручно техничке природе заступа странке и буде саветник или експерт странака, власти и судова;

2. да самостално пројектује, преиспитује, води и извршује све техничке и техничко економске радове;

3. да као одговорни пословођа трговачког друштва ма ког облика или сувласник истога, извршује за дотично предузеће све техничке и техничко економске радове.

§ 16. Искључиво овлашћени инжењери могу радити самостално (тач. 1, 2 и 4 овог параграфа), као технички управитељи (тач. 3 овог параграфа) или као одговорни пословође (тач. 4 овог параграфа) следеће радове:

1. У области пројектовања:

Хоризонтална и висинска снимања, трасирања, истраживања, огледе и премеравања у колико је то потребно за израду пројеката, давање стручних мишљења или за извођење; израђивати пројекте, предлоге, извештаје, стручна мишљења, анализе, предмере и предрачуна, вршити обрачуна; процене свих врсти; предпроцене у циљу осигурања у опште; водити надзор и преузимати (колаудовати) извршене послове; преиспитивати пројекте и по њима давати мишљења; оверавати копије пројеката и нацрта — када се све напред наведено односи:

а) На све врсте објеката из области грађевинске, архитектонске, културнотехничке и електротехничке струке.

Пројектовање горе наведених објеката могу осим овлашћених инжењера радити и лица наведена у ст. 2 § 125 овог Закона.

б) На хемијско-технолошка постројења изнад 20 Кс, механичко технолошка постројења изнад 35 Кс, за постројења централног грејања изнад 150.000 К/сат топлотног еквивалента.

в) На бродове и бродске машине; на постројења за сигурност и сигнализацију пловидбе; на бродске докове; на постројења за багеровање, дизање и товарење; на постројења за транспорт чврстих, течних и гасовитих материја, односно на елементе који служе за превоз особа или су удешени на парни погон или су постављени на јавном тлу.

г) На рударска и топионичка постројења и све радове у рударске и топионичке сврхе сходно одредбама Рударског закона.

д) На грађевинске и техничке радове у вези са експлоатацијом шума, подизањем и уређењем шума, ограничењем шума, деобом шумског земљишта, мелiorацијом шумског земљишта и уређењем бујица.

ђ) На пољопривредна предузећа и бонитирање тла.

е) На камасацију пољопривредних земљишта у оним случајевима кад је њихово извођење везано и условљено са извођењем мелiorационих радова, као и на комасације земљишта у градовима за поделу на градилишта кад је са тим радовима везано пројектовање нових комуникација.

2. У области давања стручних мишљења:

Вршити калкулације и таксације по питањима свих инжењерских струка, контролисати и испитивати бродове, машинско, хемијско-технолошка, механичко-технолошка и елекромашинска постројења и производе; испитивати квалитет, ефекат, сигурност и економичност машинског и електричног погона, хемијска технолошких и механичко-технолошких постројења; вршити хемијске и физичко-хемијске анализе; анализе пољопривредних средстава и производа и ревизију електричних уређаја с обзиром на животну и пожарну опасност; одређивати контингент конзума електричне енергије; прегледати техничке творевине у сврху царињења.

3 У области управљања у техничком смислу:

Управљати у техничком смислу хемијско-технолошким и механичко-технолошким постројењима која производе или троше више од 350.000кCal/cat енергије ма у ком облику као и постројењима са мањом енергијом ако то на предлог Савеза инжењерских комора одлучи Министар трговине и индустрије у интересу личне и имовне безбедности грађана, електомашинским постројењима која производе, спроводу или троше више од 300 киловата или имају напон преко 3000 волти, бродоградилштима индустријског карактера, рударским и топионичким предузећима са више од 150 радника просечно, као и са мање радника ако то надлежна рударска власт захтева, шумским предузећима са годишњим капацитетом од преко 30.000 куб. мет. тврдог односно 50.000 куб. мет. меког дрвета у обломе, пољопривредним предузећима преко 500 хектара зиратне земље.

Предње се односи и на привредна предузећа самоуправних тела.

4. У области извршења (грађења):

а) Извршивати (градити) све врсте грађевинских архитектонских, културнотехничких и електротехничких и шумарско-техничких објеката, с тим да ове објекте могу извршивати и лица наведена у ст. 2 § 125 овог Закона.

§ 19. Министар грађевина у споразуму са надлежним Министрима а по саслушању Савеза инжењерских комора, издаје потребна објашњења у погледу поделе рада међу појединим струкама као и објашњења да ли поједини рад припада у искључиви делокруг овлашћених инжењера.

§ 24. (1) Писмене саставе и цртеже, који по постојећим законима имају карактер јавних исправа мора овлашћени инжењер потписати и снабдети својим округлим печатом. Облик овог печата прописале Министар грађевина по саслушању Савеза инжењерских комора.

(а) Радове који немају карактер јавних исправа овлашћени инжењер снабдеће својим правим печатом.

(а) У оба случаја потписати радови морају носити редни број и страну техничког дневника на којој је рад заведен, а уз то мора бити приложен доказ регистрације код надлежне Инжењерске коморе.

§ 37. (1) Казниће се новчано до 3.000.— динара:

Ко се јавно или у противправном циљу лажно издаје за овлашћеног инжењера или ко путем огласа или понуде ма које врсте тежи да исправно прибави послове из искључивог делокруга овлашћених инжењера, ако тиме није учинио теже кривично дело.

(2) Казниће се новчано до 6.000.— динара:

Ко неовлашћено извршује какву радњу из искључивог делокруга овлашћених инжењера ако тиме није учинио теже кривично дело.

(3) Ове казне изричу срески судови по одредбама Закона о судском кривичном поступку. Кривични поступак за дела по овом параграфу може се повести пред среским судовима само на предлог Државног тужиоца, или Инжењерских комора које у том случају имају сва права тужиоца.

(4) У случају ненаплативости, новчана казна претвара се у казну затвора према одредбама Кривичног законика.

§ 38. Државни или самоуправни службеници не смеју узимати у поступак пројекте или писмене саставе из искључивог делокруга овлашћених инжењера који су рађени од неовлашћених лица или који немају ознаке из § 24 овог Закона.

§ 118. Ступањем у живот овог Закона престају важити: Привремена уредба о овлашћеним инжењерима и архитектима и о оснивању Инжењерских комора у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца од 8 октобра 1924 године; Наредба државног Министарства бр. 36413 од 11 децембра 1860 године; Закон о Инжењерским коморама од 2 јануара 1913 године Л.Д.З.бр. 13; Наредба Министарства јавних радова о цивилним техничарима од 7 маја 1913 године Л.Д.З.бр. 77; Наредба Министарства јавних радова гледе оснивања Инжењерске коморе за Далмацију, Истру, Крањску, Горицу и Градишку од 14 маја 1913 године Л.Д.З.бр. 87; Наредба Дежелне владе за Словенију од 12 августа 1919 године, о оснивању Инжењерске коморе у Љубљани; Наредба бана Хрватске, Славоније и Далмације од 31 марта 1911 године бр. III/C 1070, којом се уређује делокруг цивилних техника и поступак гледе њиховог овлашћивања; Наредба хрв. слав. далм. земаљске владе, одела за унутарње послове од 24 новембра 1913 године, бр. 80161, којом се оснива посебан дневник глоба цивилних техничара; Циркулар мађарског краљ. министра пољопривреде, индустрије и трговине бр. 46188/1884 § 8 који прописује оспособење за обављање градитељског заната, као и сви остали законски прописи у колико су му противни.

§ 125. ⁽³⁾ Овим Законом такође се ни у колико не ниште права геометара стечена до ступања на снагу овог Закона по Уредби о овлашћењу за извођење јавних геодетско-геометарских радова и условима стицања тог овлашћења бр. 1100/V од 15-1-1932 год.

Остале одедбе закона регулишу пословање овлашћених инжењера, организацију, задатак и рад инжењерских комора итд. Наши читаоци ће свакако имати могућности, да потпуни текст овог закона добију у Службеним новинама, а надамо се, да ће и уредништво новопокренутог листа „Катастарска служба“ ускоро донети овај Закон у целости.

ИЗ УДРУЖЕЊА

† СВЕТИСЛАВ МАРКОВИЋ

5 маја ове године умро је виши катастарски инспектор и шеф Катастарске управе у Бањој-Луци Светислав Марковић. Тихо и нечујно као што је и живио промену је светом један узоран човек, одличан стручњак и ненакнадив другар.

Покојни Марковић рођен је 1880 године у Модрићу, где је свршио и основну школу, 5 разреда гимназије завршио је у Сарајеву и средњу техничку школу.

По свршеним школама служио је код ограничења шумског поседа у срезovima Бос. Крупа, Кладањ и Сарајево. Након тога у почетку године 1907 прешао је евиденцији катастра у Грачаници где се баш у тој години тада радило на паушалацији десетинског пореза. У томе се раду толико одликовао, да га је шеф евиденције катастра за кратко време поставио инструктором другим техничким снагама. Из Грачанице је премештен у Требиње при оснивању земљишно-књижних уложака. По завршеном састављању земљишно-књижних уложака у Требињу додијељен је бившој евиденцији катастра у Приједору од 1908—1913. Од године 1914 врши дужност самосталног шефа евиденције почевши у Невесењу затим Бос. Дубици, Брчком и Бос. Градишци. У години 1929 био је додељен шефу отсека за катастар и државна добра у Бањој-Луци где је требао као шеф тога отсека и да остане, али је непрестано молио и на концу успио, да се поврати у катастарску управу као шеф исте у Бањој-Луци где га је смрт и затекла.

У свима положајима које је заузимао пок. Марковић вршио је дужност најсавесније и са огромним стручним знањем.

Пок. Марковић је био мишљења, да стручњак који није савршен у својој струци не вриједи као човек ништа, све и ако је у другим дисциплинама био потпуно упућен. У томе правцу и развијала се његова велика амбиција крунисана потпуним успехом, јер је међу нама важио као најспособнији, најсавеснији и највреднији геометар.

То и један његов старешина потврђује каји у години 1921 приликом инспирања уноси у његову квалификациону листу следеће: „Марковић је својом интелигенцијом и прегалаштвом своју школску спрему у толикој мери надопунио, да се одиста може убрајати међу првокласне техничке снаге нашега катастра“.

У години 1922 исти старешина наставља даље: „Опис из године 1921 остаје у свему на снази. Марковић је у сваком погледу један узоран чиновник те ванредно подесан за уважање почетника у посао“.

Овome се опису нема шта одузети ни додати. Он потпуно одговара стремљењима пок. Марковића и ми његови другови жалимо, што је из наших редова исчезао одличан стручњак, другар и човјек.

Нека је вјечан помен и вјечна слава нашем добром Светиславу Марковићу.

† Ing SERGIJE ERMONSKI

Umro је почетком новембра у selu Golešu sreza Krivopalanackog. Rodjen је године 1879 у вароши Зарајска и свршио Вишу геодетску школу у Русији, одакле је децембра 1920 г. емигрирао у Југославију. У Русији му је остала супруга са два сина.

У прво време, по доласку, уполнио се у Катастарском отсеку општине Београдске, а од године 1927 налази се стално на новом катастарском премеру обављајући триангулацију на којој га је и смрт затекла.

Na mesec dana ranije počeo je da oseća iznemoglost i srčane napade, koji su se sve više pogoršavali njegovim naporom da izvrši dati službeni zadatak. Jesensko vreme: ladni vetrovi i kiše, zatim pešačenje po planinama i slabi životni uslovi slomili su njegov organizam. Lekarska pomoć nije pomogla pošto je trebalo preći put dugičak u jednom smeru 30 km. i radnik kad mu se vratio sa lekovima, iz varoši, nije ga zatekao živog.

Pokojni Sergije bio je druželjubiv i nesebičan drug, te svojom živom pojavom i društvenošću među kolegama voljen i cenjen. Bio je član našeg Udruženja i Zadruga geometara i primio je jugoslovensko podanstvo. Život mu je prošao kroz mnoge peripetije, smrt ga je zatekla u surovoj životnoj borbi za opstanak i oslobodila ga te patnje.

Pokopan je u Krivoj Palanci gde mu je telo iz sela preneto na rukama radnika i drugova, pošto se nikakva saobraćajna srestva nisu mogla upotrebiti radi slabih puteva.

A. D.

† БУРО РОГАЧ

Poslije sedmomesečnog bolovanja 2 avgusta ove godine isпустиo je svoju plemenitu dušu u najlepšem dobu svoга живота Буро Рогач, геометар.

Рођен је 1909 г. у једној скромној али честитој породици код Никшића. Гимназију је учио у Никшићу, а Геометарски отсек у Београду. Његов ђачки живот је буран, пун патња и борби за животни опстанак. Код њега су биле развијене све најлепше особине чврстине, племенитости, карактера и дружељубља.

Као државни службеник био је увијек примјер реда, рада и пожртвовања. У мјестима где је служио: Рачи Крагујевачкој, Ариљу и Неготину, у овом је последњем и умро, оставио је најлепше успомене не само код својих претпостављених и другова, него је био јако омиљен и

код свих, који су га у приватном или службеном послу упознали. Због својих добрих особина свуда је радо примљен и вољен. Себе није никада жалио кад је требало некоме помоћи у материјалном или моралном погледу. Неумитна га је судбина одузела, баш онда, када је његов рад и материјална помоћ старој и незбринutoј мајци највише била потребна.

Ми његови другови остајемо дубоко поражени видећи да нам је неумитна смрт одузела једног од најбољих и најагилнијих другова, чија нам је сарадња у свему била од неоцењиве вредности. Сећања и успомене на њега остаће у нашим душама и ми ћемо их доживотно чувати. Узрок његове смрти била је последица операције незрелог чира.

Дирљива поворка, приликом сахране, била је једна тужна опроштајна слика са младим цветом који је тако рано увенуо.

Нека ти је вјечан помен драги Буро, и твом поносном остатку наше саучешће.

П. Шуковић

Jedno laskavo mišljenje o „Balkancima“

U Journal-u des géomètres-experts et topographes français od septembra 1937 g. poznati francuski geodetski stručnjak i predsednik Saveza geometara g. *Rene Danger* izlaže kritički sadanje stanje katastra u Francuskoj u članku „La Grande misère du Régime foncier et de la Topographie“.

Upoređujući sadanji francuski katastar sa katastrom u drugim zemljama i kritikujući gledište merodavnih, da se usled budžetskih nemogućnosti ne može pristupiti ozbiljnom radu na katastru u Francuskoj, navodi sledeće:

„Kako se može ozbiljno govoriti o privremenoj budžetskoj nemogućnosti u Francuskoj za utvrđivanje tehničkih i grafičkih baza neophodnih za utvrđivanje promena, za obezbeđenje poseda, — kada se na drugoj strani vide narodi bez budžeta, siromašni zbog svog skorašnjeg oslobođenja kao napr. Jugosloveni, koji su odmah za bazu njihove poljoprivredne ekonomije preduzeli osnivanje katastra i zemljišne knjige pa čak sprovode i generalni nivelman na svojoj teritoriji“.

Na kraju ovog interesantnog članka pisac ovako zaključuje:

Treba učiniti sve da naš katastar i naša topografska tehnika dostignu onaj visoki nivo koji su imali u početku XIX veka i da se ne desi, da pretstavnici balkanskih zemalja, — koji su dolazili kod nas od 1913 do 1923 god. radi studija u tom pogledu ali su se vraćali praznih ruku, — od danas pa za nekoliko godina ne padnu u iskušenje da opet dodu kod nas ali sada da nam predlože svoje modele, svoje metode, svoje instrumente, svoje tehničare u cilju da nas pomognu kod vaspostavljanja jednog stanja...“

(Prevod sa francuskog).

НАСЛОВНА СТРАНА ГЛАСНИКА. — Уредништво одлучило је, да од 1 јануара 1938 повећа формат нашег гласника на 17.5×25 см, јер то захтевају практични разлози штампања и опреме листа. Поводом овога доћи ће и до измене насловне стране листа. Да би листу дали прикладан и укусан спољни изглед, одлучили смо обратити се колегама, да нам пошаљу идејне скице за насловну страну. Услови за ове скице су следећи:

Формат 17.5×25, простор за цртеж 13.5×20. На насловној страни која нека буде стручна, укусна и једноставна, мора се сместити текст који је и сада тамо штампан.

Конкурсом дајемо могућност колегама, да сами одреде и спољни изглед свога листа, те да уредништву и на овај начин пруже своју сарадњу.

Најбоља скица наградиће се стручном књигом: НИВЕЛМАН од инж. А. Костића и инж. Ник. Свечникова.

Идејне скице на цртањој хартији израђене тушем и под горњим условима, пошаљите уредништву до 20 децембра 1937.

СЕДНИЦА ГЛАВНЕ УПРАВЕ, одржана је у Београду дне 24 октобра 1937. Седници су присуствовали осим чланова Главне управе и делегати Сарајевске и Новосадске секције. Узета су најпре у претрес питања о којима смо јавили у прошлом броју гласника, али је доношење потребних одлука одложено с тим, да се средином месеца новембра, када буду већ довршени теренски радови, сазове пленарна седница Главне управе. Пошто је теренска сезона при крају те почињу канцеларијски радови, то је у вези са молбом колега са новог премера одлучено, да се Одељењу катастра и државних добара у Београду поднесе претставка, да се Среске катастарске секције за време зимских радова преселе из мањих среских места у оближње варошице. Повољно решење овога питања је врло актуелно јер само у већим местима се могу добити довољно велике и пристојне канцеларијске просторије. Исто тако се само у већим местима може наћи довољан број удобних и здравих станова, нарочито за ожењене колеге, а исто то важи и за прехрану. Свакако је потребно геометрима дати бар преко зиме све погодности код рада и омогућити им удобан боравак тамо где зато постоје услови. Одређено је да претставку предају Одељењу 3 члана Главне управе. Након овога решаване су текуће пословне ствари Главне управе.

На предлог Новосадске секције решено је, да се у марту 1938 поред годишње скупштине, која ће бити у Новом Саду, одржи и конгрес геометара. Овај конгрес ће бити посвећен искључиво актуелним стручним и сталешким расправама. Одређено је, да делегати појединих секција за идућу седницу припреме своје предлоге у погледу организације конгреса.

НАШ ГЛАСНИК. — У другом броју гласника дат је општи позив на сарадњу. Изложени су погледи на уређивање нашег стручног листа. Гласник је садржајно подељен и срећен. Настојали смо да чланци и расправе буду увек практичне актуелне и занимљиве садржине. Трудили смо се да оцене, вести и уопште информативни део буде потпун, тачан и непристрасан. Уколико има успеха, имамо то да захвалимо нашим сарадницима. Даљњи успеси зависе од што шире сарадње свих оних, који имају зато могућности, способности и добре воље.

Сматрамо за потребно да, можда први пут, једном општом анкетоу наше читаоце запитамо и замолимо, да даду своје мишљење, свој суд и своје предлоге о свом гласнику. Овим се пружа читаоцима посебна могућност сарадње. Изложите своје погледе и дајте своју објективну оцену. Спомените актуелне и занимљиве проблеме, који интересују струку и сталеш. Поднесите своје предлоге и савете за што бољи напредак нашег стручног листа. Овим ће колеге пружити уредништву драгоцене податке и дати могућности за рад и настојање, да гласник буде наша заједничка брига и да преко гласника дамо доказа о нашем знању, нашим способностима и нашој делатности.

Учествујте сви у овом раду.

ПОЗИВ СЕКЦИЈАМА И ОДЕЉЦИМА — Све секције и одељци према обавези примљеној на годишњој скупштини у Сарајеву, дужни су:

1) да тромесечно обрачунају чланске улоге са главном управом и да односне суме новаца достављају главној управи преко чековног рачуна бр. 53.233. Висина чланског улога остала је досадашња, с тим да Главној управи припада за сваког члана по 5.— динара месечно.

2) да одмах обрачунају и главној управи исплате дужни део чланских улога за годину 1936.

3) да главној управи одмах исплате ванредни допринос од 20.— динара за годину 1936.

Позивамо управе Секција и одељака да своје обавезе према главној управи редовно извршују.

ГЛАВНА УПРАВА

Позив на претплату "Катастарске службе"

У „Приручном азбучном регистру“ Фрање Омерза, саветника Министарства финансија, регистровани су азбучним редом закони, уредбе, правилници, упутства, начелно важна решења, објашњења и расписи издати не само од стране Министарства финансија већ и од осталих министарстава ако се материја односи на катастар земљишта. Тиме је учињен први корак ка прикупљању у једну целину одредаба и прописа које треба познавати при вршењу разних катастарских теренских и канцеларијских радова техничке и административне природе, било од стране самих катастарских органа, било од органа ван катастарске службе а који раде за катастар земљишта, или од стране надлештва која се користе катастарским подацима.

Да успех буде потпун и да се изађе у сусрет жељи изнетој у чланку на страни 114 и 115 „Геометарског и геодетског гласника“, треба уз тај регистар прикупити такође и сам текст свих у том регистру наведених одредаба, прописа и расписа, било у потпуности или само у изводу, већ према томе да ли се дотични закон или правилник и сл. у целости односи на катастар земљишта, као што су на пример катастарски правилници, или има само у појединим својим члановима или одељцима везе са катастарским радовима.

Ово ће се на најуспешнији и најјефтинији начин постићи излажењем листа „Катастарска служба“, чије издавање је одобрио Господин Министар финансија под бр. 28.149 - V од 29 септембра 1937 г.

„Катастарска служба“ излазиће почев од 1 јануара 1938 године два пута месечно, у свескама у два штампарска табака са по 32 стране формата 24×16 сантиметара, тако да ће цела материја бити отштампана у року од 3 до 4 године. Годишња цена за 24 свеске са 768 страна биће 120 дин. Државним службеницима омогућава се претплата у 4 рате по 30 динара месечно.

Уредништво овога листа се нада да ће катастарски службеници схватити потребу, сврху и користи ове збирке и да ће је одмах препоручити и осталим колегама ван државне катастарске службе као и онима који имају везе са нашом струком, као што су општинске управе, градска поглаварства, водне задруге, имовне општине, овлашћени инжењери, геодети и геометри, адвокати, јавни бележници, општински бележници, државна надлештва и установе и сл., како би се најдаље до 1 децембра о. г. пријавио што већи број претплатника и тиме омогућило издавање листа по наведеној цени, ондносно да би се до тога дана знало да ли ће се уопште моћи издавати тај лист.

Уплате ће се вршити чеком број 59.283 „Катастарска служба“, Нови Сад. Сваком претплатнику ће се на време доставити довољна количина чекова.

Пријаве на претплату извотите слати на адресу:

Уредништво „Катастарске службе“ Нови Сад

Катастарска управа, Краља Петра II ул. 43.

У р е д н и ш т в о „Катастарске службе“

ВЕСТИ

НОВИ КАТАСТАРСКИ ПРЕМЕР У СРБИЈИ. — Са новим катастарским премером у Србији, отпочело се после европског рата, односно по оснивању Генералне дирекције катастра у Београду.

Први радови су обављени у срезу мачванском, па затим у посавском — Дринске бановине. До краја 1931 године извршен је премер поред два наведена, још у срезу тамнавском — Дринске бановине и у посавском, врачарском, грочанском, подунавском, пожаревачком, рамском, Дунавске бановине, и једним делом у срезу голубачком — Моравске бановине, у срезу струмичком и затим у битољском Вардарске бановине. Укупна површина премерених срезова до 1931 године износи 621.672 ха.

Од ове 1931 године радови на катастарском премеру почињу да напредују брже, у колико пристиже нови персонал из средњих техничких школа.

У 1931 години, премерени су срезови космајски, младеновачки, јасеновачки, аранђеловачки, опленачки, лепенички, крагујевачки и делом орашки и моравски — Дунавске бановине, пећски — Зетске бановине, довршен битољски и почет охридски — Вардарске бановине. Укупно премерена површина у 1931 години износи 356.238 ха.

У 1932 години, завршен је премер у колубарском, качерском, таковском, гужанском, и довршен у орашачком и моравском Дунавске бановине и голубачком — Моравске бановине, започет је премер у срезу поцерском, посаво-тамнавском, подгорском, ваљевском, колубарском — Дринске бановине, довршен премер пећског и отпочет ђаковачки — Зетске бановине и извршен премер мориховског среза — Вардарске бановине.

Укупно је премерена површина од 457.605 ха.

У 1933 години довршени су срезови поцерски, посаво-тамнавски, подгорски, ваљевски, колубарски, трнавски, започети јадрански, рађевски, азбуковачки, рачански, црногорски, ужички, златиборски, пожешки, аријски, љубићки, драгачевски, моравички — Дринске бановине, започети су прилепски и продужен рад у охридском — Вардарске бановине, довршен рад у источком и у ђаковичком срезу — Зетске бановине.

У овој 1933 г. укупно премерена површина износи 559.024 ха.

У 1934 години довршени су радови у срезу јадранском, рађевском, ужичком, златиборском, пожешком, аријском, љубићском — Дринске бановине, довршен рад у прилепском, настављен у охридском, започет у преспанском срезу — Вардарске бановине.

У овој години премерено је 615.779 ха.

У 1935 години, довршени су премери у срезовима азбуковачком, рачанском, драгачевском и моравичком — Дринске бановине, продужени су радови у преспанском и охридском срезу и отпочет је премер у тетовском и скопском срезу — Вардарске бановине. Ове године почиње премер у срезовима млавском, звишком, поречком, кључком, брзопаланачком, неготинском, крајинском, зајечарском,

хомољском, ресавском, деспотовачком, беличком, раваничком, параћинском, бољевачком, тимочком, бањском, ражањском, темнићском, левачком, жичком, трстеничком и расинском — Моравске бановине.

У овој години премерено је укупно 464.033 ха.

У 1936 години завршен је премер у срезovima охридском, пре-спанском — Вардарске бановине, у кључком, хомољском, раваничком и темнићском, а продужен рад у свима осталим срезovima за почетим у 1935 године.

Укупно премерена површина 1936 године износи 560.556 ха.

Од приближно 10,000.000 ха непремерене површине у Србији, Јужној Србији и Црној Гори, до краја 1936 године премерено је 3,604.907 ха.

У току 1937 године отпочео је рад још и у срезу моравском и нишском, а предвиђа и завршетак срезова звишког, поречког, брзопаланачког, неготинског, крајинског, ресавског, деспотовачког, параћинског, левачког и ражањског, а очекује се премерена површина око 480.000 ха. Према томе крајем 1937 године биће премерено приближно око 4,084.907 ха, тако да остаје још за премер око 5,915.093 ха.

Намеће се питање када ће бити готов премер до сада непремерених крајева. На ово питање је тешко одговорити, јер довршетак радова зависи од финансијских средстава, броја особља, временских и теренских прилика итд. Ж.

ПОВОДОМ НОВОГ ЗАКОНА О ОВЛАШЋЕНИМ ИНЖЕЊЕРИМА. — Главна управа инжењерских комора у вези § 122 т. 1 Закона издала је инжењерима позив да у року од 3 месеца поднесу своја овлашћења надлежној Инжењерској комори на регистровање односно да у томе року преко коморе прибаве овлашћења.

Доносимо у целости тач. 5 овога позива: *Геодети, који су од Министарства финансија добили овлашћење по Уредби бр. 1100-32 а имају овлашћење и за вршење комасација дужни су регистровати своја овлашћења и уписати се у Инжењерске коморе. Геодети који су свршили течајеве на којој Високој техничкој школи могу преко надлежне Инжењерске коморе стећи овлашћење за обављање приватне инжењерске праксе геодетске струке са правом на комасације.*

Истим саопштењем позвати су сви инжењери у прив. пракси који још немају услове за стицање овлашћења по § 3 Закона, да се у року од 3 месеца пријаве надлежној Инжењерској комори, која ће их уврстити у ред приправника за овлашћене инжењере.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О КОМАСАЦИЈИ ЗЕМЉИШТА. — Предлог новог Закона о комасацији земљишта израдила је посебна комисија Министарства пољопривреде те је исти предат Економско-финансијском комитету министара да га проучи и евентуално допуни.

Законски предлог предвиђа општу и делимичну комасацију те за исту установљава основне принципе као што су услови, опсег и предмет комасације те уједно одређује начела нове расподеле земљишта. Иницијатива за комасације остављена је самим интересентима. Комасације потребне за лакше извођење јавних мелиорацијских радова дозвољавају се без пристанка интересента ако исту затражи Министарство грађевина у споразуму са Министарством пољопривреде.

У законском предлогу предвиђено је установљење комасацијских власти и њихове надлежности. Комасацијски судови, првостепени могу се установити у седиштима окружних судова на предлог Министра пољопривреде решењем Министарског савета, који одређује и територијалну надлежност. Другостепени комасацијски суд са седиштем у Загребу је последња судска власт у пословима комасације. У надлежност комасацијских судова спада решавање свих правних ствари како припремних тако и завршних.

Код сваког првостепеног комасацијског суда установљава се

комасациони уред који је надлежан за извршење свих радова код покретања и извођења комасације на терену. Другостепени комасацијски уред има своје седиште у Загребу.

Комасацијске техничке радове могу вршити овлаштени инжењери или геометри а могу их вршити и уредовни технички вештаци првостепеног комасацијског уреда.

Трошкове плаћају интересенти, трошкове мелиорацијских радова плаћају корисници, а ови трошкови имају карактер јавних дажбина.

Код Министарства пољопривреде образовање се посебан „фонд за комасације“, чија средства су предвиђена за извршење предрадњи и за позајмице ради исплате трошкова за техничке радове.

Затечене комасације имали би се довршити по ранијим законским прописима. Доношењем овога закона престаће важити сви досадањи комасацијски закони и односни други прописи.

Ово су укратко изнете главне основе и принципи законског предлога о комасацији земљишта. Код комасације земљишта долази геодетска струка и делатност до еминентног изражаја, те ради тога овај законски предлог интересује најшире кругове геодетско-геометарског staleжа.

Измена члана 49 и 50 Правилника VII део II одељак за одржавање катастра у општинама у којима је катастар израђен на основу премера.

На основу одредаба из чл. 1, 2 и 70 Закона о катастру земљишта од 19 децембра 1928 године решавам, да се измене досадањи прописи чланова 49 и 50 Правилника VII део II одељак бр. 1437 од 15 јануара 1930 године и да одсада ceo његов текст гласи како следи:

Члан 49.

„Сви путни рачуни подносе се отсеку за катастар и државна добра при надлежној финансијској дирекцији на преглед и одобрење, изузев оних путних рачуна, који по постојећим прописима спадају у надлежност за преглед и одобрење којој другој власти.“

Члан 50.

„За премеравање као и за констатације на лицу места о трошку приватних лица, државних власти и самоуправних тела, рачунаће се трошкови по постојећој Уредби о накнади путних и сеобних трошкова државних службеника грађанског реда.“

Бр. 10431. V

7 септембра 1937 године

Београд

ЛЕТИЦА с. р.

Министар финансија,

ПЕНЗИОНИСАЊА. — У име Његовог Величанства Краља, указом Краљевских Намесника бр. 33.023/V од 5 августа 1937 г., а на основу § 104 тач. 3 Закона о чиновницима пензионисан је Адум Петар, виши катастарски инспектор 5 положајне групе Финансијске дирекције у Сплиту.

УНАПРЕЂЕЊА. — На пољопривредном шумарском факултету: за редовног професора са правима чиновника II (друге) положајне групе I (првог) степена, Недељковић Станоје, редовни професор истог факултета, чиновник II (друге) положајне групе 2 (другог) степена.

Одлуком Министра финансија бр. 39.700/V од 7 октобра 1937, а на основу § 49 тач. 1 Закона о чиновницима унапређени су: за катастарске геометре 8 положајне групе Министарства финансија Трухљ Осман и Брадер Владимир, катастарски помоћни геометри 9 положајне групе истог министарства, Одељења катастра и државних добара.

У име Његовог Величанства Краља, Краљевски Намесници, указом број 40817/V од 12 октобра 1937, а на основу тач. 1 § 49 и 103 тач. 1 Закона о чиновницима, унапредили су: у Министарству финансија, за катастарске геометре 7 положајне групе: Савића Глигорија, Милачића Димитрија и Радића Луку, катастарске геометре 8 положајне групе истог министарства — Одељења катастра и државних добара; у Катастарској управи у Београду, за катастарског геометра 7 положајне групе, Чабак Надежду, катастарског геометра 8 положајне групе исте управе.

ПОСТАВЉЕЊА. — У име Његовог Величанства Краља, Краљевски Намесници, указом бр. 37.557/V од 11 септембра 1937 г., а на основу тач. 1 § 49, 103 и 346 Закона о чиновницима, поставили су: у Катастарској управи у Камнику, за катастарског инспектора 6 положајне групе Тигл Карола, вишег катастарског геометра исте положајне групе; у Финансијској дирекцији у Сарајеву, за катастарског инспектора 6 положајне групе Шмит Фрању, вишег катастарског геометра исте положајне групе.

Решењем Министра финансија бр. 32.110/I од 17 септембра 1937 г., а на основу §§ 12, 13, 47, 103 тач. 1 и 346 Закона о чиновницима, постављени су: Борчић инж. Бранко и Марковић инж. Борислав, чиновнички приправници од 8 положајне групе Одељења катастра и државних добара Министарства финансија, за приставе министарства 8 положајне групе.

Решењем министра финансија број 31695-I од 3 новембра 1937 године, а на основу §§ 12, 13, 47, 103 тач. 1 и 346 Закона о чиновницима, постављен је инж. Младеновић Милан, чиновник приправних од 8 положајне групе Одељења катастра и државних добара Министарства финансија, за пристава министарства 8 положајне групе.

ПРЕМЕШТАЈИ. — Одлуком Министарства финансија бр. 38.471 V од 29 септембра 1937 г., а на основу § 99 тач. 1 Закона о чиновницима премештена је Чабак Надежда, катастарски геометар 8 положајне групе Министарства финансија Одељења катастра и државних добара у Катастарску управу у Београду, по потреби службе.

Одлуком Министра финансија број 27.836/V од 22 септембра 1937 г., а на основу §§ 99 тач. 1 и 2 Закона о чиновницима премештени су у Катастарску управу у Зеници: Влашић Јосип, катастарски геометар 8 положајне групе Катастарске управе у Охриду, по молби; у Катастарску управу у Охриду: Поповић Душан, катастарски геометар 8 положајне групе Катастарске управе у Битољу, по потреби службе.

Одлуком Министра финансија бр. 34090/V од 15 септембра 1937, а на основу § 99 тач. 1 Закона о чиновницима премештен је Томић Мирко, катастарски помоћни геометар 9 положајне групе Катастарске управе у Шибенику у Финансијску дирекцију у Сплиту, по потреби службе.

Одлуком Министра финансија бр. 25.545/V од 7 септембра 1937 г., а на основу § 99 Закона о чиновницима, премештени су: у Катастарску управу у Смедеревској Паланци, Јовановић Јован, катастарски геометар 8 положајне групе Катастарске управе у Пожаревцу, и у Катастарску управу у Пожаревцу: Ријавец Антун, катастарски геометар 8 положајне групе Катастарске управе у Бајиној Башти, обојица по потреби службе.

Одлуком Министра финансија бр. 35.337/V од 7 септембра 1937 г., а на основу § 99 тач. 1 Закона о чиновницима, премештен је Стојановић Живојин, катастарски помоћни геометар 9 положајне

групе Министарства финансија у Катастарској управи у Лозници, по потреби службе.

У име Његовог Величанства Краља, Краљевски Намесници, указом бр. 40816/V од 12 октобра 1937, а на основу § 99 тач. 2 Закона о чиновницима, преместили су, Петрића Константина, катастарског геометра 7 положајне групе Катастарске управе у Прњавору у Катастарску управу у Бос. Градишци, по молби.

NATJEČAJ

Na osnovu odluke opštinskog Odbora od 9 sept. 1937 god. Br. 4892 Uprava opštine varoši Berana raspisuje:

Natječaj za izradu situacionog i regulacionog plana varoši Berana.

Natječaj je anoniman i jugoslovenski, kod koga mogu sudelovati stručnjaci, državljani Kraljevine Jugoslavije.

Ponude imaju za glase na ceo posao, tj. izradu situacionog plana, izradu generalne osnove regulacionog plana, obeležavanje osovina ulica po usvojenom regulacionom planu, izrada nivelacionih planova po osovina ulica, kao i kanalizacionih planova tj. jeanom rečju celokupni posao po gradjevinskom Zakonu i Pravilnicima

Uslovi i bliža obaveštenja mogu se vidjeti u kancelariji Uprave opštine varoši Berana, svakog radnog dana za vreme kancelarijskih časova lii putem pošte. Rok za poanošenje ponuda je najdalje do 1 aec. 1937 g. Naknadne ponude neće se primati

Najpovoljniji ponudjač biće obavešten pismeno i tek po odobrenju nadležnih vlasti biće sklopljen pismeni ugovor.

Iz kancelarije Uprave opštine varoši Berana, dana 20 septembra 1937 g. Broj 5140.

НОВИЈЕ СТРУЧНЕ КЊИГЕ

- 1) Проф. Лав А. Сопозко: **ОСНОВИ ФОТОГРАМЕТРИЈЕ** I део, фотограметријски апарати и теренски радови. У издању библиотеке „Геометар“ 6 св. 184 страна и 108 слика. Београд 1937. Цена 50.— дин., у повезу 60.— дин.
- 2) Проф. инж. Ст. Недељковић: **ГЕОДЕТСКА ВЕЖБАЊА** I део, инструменти и теренски радови. 285 стр. и 160 слика. Београд, 1936. Цена 40.— дин.
- 3) Фрањо Омерзу, саветник Мин. финансија: **ПРИРУЧНИ АЗБУЧНИ РЕГИСТАР**. 320 стр. Издање састављача. Београд, 1937 године. Цена 110.— дин.
- 4) Инж. Никола С. Свечников и инж. Александар Ј. Костић: **РАЧУН ИЗРАВНАЊА**. I део. Теорија грешака. 150 страна. Издање библиотеке „Геометар“. Београд, 1937. Цена 40.— дин.
- 5) Инж. Александар Ј. Костић и инж. Никола С. Свечников: **НИВЕЛМАН**. 504 стране. Београд, 1936. Цена 120.— дин. Наручбе код писца, Адм. Гепрата бр. 68.
- 6) Инж. Александар Ј. Костић и инж. Никола С. Свечников: **ГЕОДЕЗИЈА**. Тригонометријска, полигона и линијска мрежа. 482 стране. Цена 150.— дин. Поруцбине код писца, Адм. Гепрата бр. 68.
- 7) Мелентијевић Владислав, геометар: **ТАБЛИЦЕ ЗА РЕДУКЦИЈУ КОСО МЕРЕНИХ ДУЖИНА НА ХОРИЗОНАТ**. Цена 40.— динара.

Власник за Главну управу Удружења геометара и геодета **Стеван Видак**, овлашћени цивилни геометар, Нови Сад, Трг Кнегиње Зорке 16

За редакцију одговара, **Кужник Мате**, кат. геометар, Нови Сад (Катастарска управа).

Штампарија Дунавске бановине, Нови Сад, Ђуре Јакшића ул. 14
Телефон 27-81. (Управник Д. К. Тодоровић). 2278-37

ОРГАНИЗАЦИЈА УДРУЖЕЊА ГЕОМЕТАРА И ГЕОДЕТА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Главна управа, Београд, Адмирала Гепрата 68.

Секција Београд, — Адмирала Гепрата 68. Са одељцима: Боље-
вац, Деспотовац, Доњи Милановац, Зајечар, Јагодина, Кучево, Краље-
во, Краљево село, Крушевац, Неготин, Параћин, Петровац на Млави,
Ражан, Рековац, Салаш, Свилајнац, Соко Бања, Трстеник, Житковац
и Ниш.

Секција Југ са одељцима: Тетово, Скопље и Битољ.

Секција Нови Сад, Краља Петра ул. 43 (Катастарска управа) са
одељком Суботица (Катастарска секција за нови премер).

Секције: Сарајево, Сплит, Љубљана, Загреб.

БИБЛИОТЕКА ГЕОМЕТАР

Има на продају следеће књиге:

3 свеска: Ректификација и употреба геодетских инструмената. Цена
25.— динара.

4 свеска: Инструменти за израду планова и рачунање површина.
Цена 30.— динара.

Геометарски годишњак за 1934 год. Цена 20.— дин.

Геометарски годишњак за 1935 год. Цена 20.— дин.

Геометарски годишњак за 1936 год. Цена 20.— дин.

Геометарски годишњак за 1937 год. Цена 20.— дин.

Поруџбине код: Инж. Ил. Живковић, Београд, Адмирала Гепрата 68.

**Будите члан Удружења геометара и
геодета.** Чек. рач. Главне Управе бр. 53.233

**Будите члан Задруге геометара за штед-
њу и кредит.** Чековни рачун бр. 51.130

**Будите сарадник геометарског и гео-
детског „Гласника“.**

**Оглашавајте у геометарском и геодет-
тском „Гласнику“.**